

СПІВВІДНОШЕННЯ ЗВУКІВ І БУКВ. ЗВУКОВЕ ЗНАЧЕННЯ БУКВ Я, Ю, Є, Ї ТА Щ

1. Відеоурок «Співвідношення звуків і букв»
[посилання](#)

2. Відеоурок «Співвідношення звуків і букв.
Звукове значення букв я, ю, є, ї та щ» [посилання](#)

3. Теоретичний матеріал

Зверніть увагу!

- Букви я, ю, є позначають два звуки і один. Розглянемо, коли букви я, ю, є, ї позначають два звуки.
 - я [йа]
 - ю [йу]
 - є [йе]
 - ї [йі]
- 1. На початку слова: **яр**, **юрта**, **схидна**, **їжак**.
- 2. Після букви, що позначає голосний звук: **армія**, **заєць**.
- 3. Після апострофа: **м'ята**, **в'юн**, **б'є**.
- 4. Після м'якого знака: **мільярд**, **Ньютон**, **ательє**.

Буква **ї** завжди позначає два звуки [йі]: **їхати**, **круїз**, **їжак**, **виїзд**, **об'їзд**.

Буква **щ** також позначає два звуки [шч]: **борщ**, **краще**.

Звуки, які передаються двома буквами: [дж] — д + ж, [дз] — також д + з: **дзвін**, **джерело**.

4. Тренувальні вправи

Вправа 1. Випишіть із тексту **I варіант** — слова, у яких букви я, ю, є позначають два звуки; **II варіант** — слова, у яких букви я, ю, є позначають один звук.

► Знайдіть у тексті слова, у яких приголосний позначає два звуки.

► Визначте кількість букв і звуків у слові **йменується**.

Для кожного, хто не охолов до своєї історії, кому не байдуже, «звідки пішла Руська земля та хто в Києві почав першим княжити», пам'ятні хрестоматійні слова: «Так почнемо ж оповідку цю... І було три брати: один по йменню Кий, другий — Щек, третій — Хорив, а сестра в них була Либідь. Сидів Кий на горі, де нині узвіз Боричів, а Щек сидів на горі, котра нині йменується Щекавицею, а Хорив на третій горі, яку накликали за його ім'ям Хоревицею. І збудували містечко на ймення старшого свого брата та освятили його Києвом».

Так описує першопочаток виникнення столярного града найдавніший писемний літопис «Повість временних літ». Нині важко уявити нашу історію без цієї випадком збереженої духовної пам'ятки (В. Скуратієвський).

Вправа 2. Випишіть слова, у яких є звук [й].

Ясен, ряд, воїн, армія, йод, мільярд, з'їзд, п'ять, юнга, боєць, порядок, сузір'я, мрія, синє.

“Вітрила”

Запишіть слова фонетичною транскрипцією:

ялиця
щука
в'юн
їхати

5. Тести «На Урок»

- <https://naurok.com.ua/test/bukvi-ya-yu-sch-i-h-zvukov-e-znachennya-681711.html>
- <https://naurok.com.ua/test/spivvidnoshennya-zvukiv-ta-bukv-621372.html>

6. Інтерактивні вправи

- <https://learningapps.org/8432241>
- <https://learningapps.org/3331183>
- <https://learningapps.org/17468809>

